# EVROPSKÝ PARLAMENT

*2004* *2009*

*Výbor pro zahraniční věci*

**2004/2214(INI)**

21. 4. 2005

# STANOVISKO

Výboru pro zahraniční věci

pro Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

k Evropskému akčnímu plánu proti terorismu
(2004/2214(INI))

Navrhovatel: Jaime Mayor Oreja

PA_NonLeg

## NÁMĚTY

Výbor pro zahraniční věci vyzývá Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, jakožto pověřený výbor, k tomu, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto náměty, a to na základě faktu, že pro terorismus neexistuje naprosto žádné odůvodnění:

1. Doporučuje Radě:

a) nejen to, že by boj proti terorismu měl být vnímán jako jedna z priorit Unie a klíčová část jejích vnějších aktivit v rámci Evropské bezpečnostní strategie, ale že by terorismus, a konkrétněji terorismus radikálních skupin, které se hlásí k obraně islámu, zejména jestliže je prováděn společně s hrozbou šíření zbraní hromadného ničení, měl být vnímán jako hlavní problém, kterému evropští občané čelí, a jako hrozba pro demokracii, právní stát, Chartu základních práv Evropské unie a Chartu Organizace spojených národů;

b) aby tuto vnitřní i vnější prioritu vyjádřila naprosto jasně ve svých jednáních se třetími zeměmi;

c) aby zohlednila rozmanitou povahu terorismu, organizací, které jsou do něj zapojeny, a států a nestátních aktérů, jež jej financují a provozují pro své vlastní účely; skutečnost, že terorismus je rozvíjející se a nepředvídatelný fenomén s vlastním specifickým vnímáním času (to se týká zejména terorismu radikálních skupin, které se hlásí k obraně islámu); a naléhavou potřebu toho, aby Unie vyvinula proaktivní – spíše než reaktivní – politiku boje proti němu;

d) aby přijala základní krédo, že žádná vnější akce proti nestátnímu, stejně jako státem sponzorovanému nebo státem provozovanému terorismu nemůže být skutečně účinná, pokud nebude podpořena skutečným přesvědčením a odhodláním v rámci samotné Unie a podpořena dobře informovanou širokou veřejností;

e) aby se postavila terorismu ve všech jeho podobách za využití všech nástrojů, které má k dispozici v rámci právního státu a Unie, eliminovala extremismus a netoleranci, vyvíjela zlepšené nástroje pro řešení problémů specifických pro jednotlivé formy terorismu, poskytovala pomoc tehdy, kdy ji jednotlivé státy potřebují, přísně monitorovala veškeré nebezpečné materiály a zajistila nezbytnou ochranu pro oběti;

f) aby přijala konkrétní opatření pro boj se všemi teroristickými organizacemi a přitom zohlednila skutečnost, že každá z nich má své vlastní cíle, organizační strukturu a modus operandi;

g) aby přijala komplexní a dlouhodobou strategii mající za cíl řešení faktorů, které přispívají k radikalizaci teroristických činností a náboru na ně integrováním všech dostupných politických nástrojů Unie včetně její externí akční politiky jako celku (CFSP, ESDP, obchod, rozvojová pomoc atd.), stejně jako pomoci obětem, účinné spolupráce mezi justičními a politickými orgány, boje proti chudobě, prevenci konfliktů a podpoře základních práv a právního státu;

h) aby trvala na všeobecném uznání povinné jurisdikce Mezinárodního trestního soudního dvora a deklarovala, že terorismus představuje zločin proti lidskosti, který by měl být, v případě potřeby, souzen Mezinárodním trestním soudním dvorem.

2. Doporučuje, aby v jednáních s třetími zeměmi byla protiteroristická politika Unie koherentnější a účinnější, a to:

a) posílením politického dialogu na téma terorismu se všemi třetími zeměmi;

b) ***řešením složité otázky působení proti podpoře terorismu, včetně podporování umírněných islámských států***

c) přísným uplatňováním protiteroristické doložky obsažené v dohodách se třetími zeměmi;

d) zavedením meziinstitucionální kodex chování pro oblast vnějších vztahů EU, jenž byl navržen Evropským parlamentem v roce 2002;

e) posílením spolupráce s mezinárodními a regionálními organizacemi, které mají klíčovou roli pro udržování míru a bezpečnosti na světě, tak jako Organizace spojených národů (zejména její Protiteroristický výbor), OBSE a Rada Evropy; nebo s organizacemi jako je NATO, které také mohou hrát důležitou úlohu v situaci, kdy dojde na vojenskou intervenci nebo kdy si ozbrojený konflikt vyžádá nasazení mírotvorných sil;

f) ***podporou přesného a účinného celosvětového provádění usnesení Rady bezpečnosti OSN 1540 (2004) s cílem předcházet tomu, aby nestátní aktéři a státy, které nejsou smluvní stranou smlouvy o nešíření jaderných zbraní, získaly jaderné, chemické nebo biologické zbraně, a spoluprací s výborem Rady bezpečnosti zřízeným podle tohoto usnesení;***

g) ***zvýšením účinnosti o oblastech výměny informací o podezřelých teroristických činnostech, spolupráce při potírání financování terorismu a nouzové odezvy na teroristické činy; zejména by měla být přijata zvláštní opatření zajišťující intenzivnější interakce mezi Europolem, Interpolem a Eurojustem, dosažení lepší kontroly nad neprůhlednými převody peněz (off-shore) a zvýšení účinnosti při zjišťování a předcházení činnosti rozhraní mezi terorismem a jinými formami organizovaného zločinu***

h) making an effective contribution to the establishment of the counter-terrorism strategy advocated by the Secretary-General of the United Nations in his report of 21 March 2005, 'In larger freedom: towards development, security and human rights for all', that aims at dissuading people from resorting to terrorism or supporting it, denying terrorists access to funds and materials, deterring states from sponsoring terrorism, developing state capacity to defeat terrorism and defending human rights – a strategy which must be based on strict conformity with the rule of law, universal respect for human rights and the definitions of 'threat' and 'terrorism' endorsed in that report

i) podpisem a ratifikací 12 stávajících mezinárodních protiteroristických dohod všemi

členskými státy a samotnou EU; přijetím osmi zvláštních doporučení o financování terorismu připravených OECD; a požadavkem, aby veškeré třetí země, s nimiž Unie udržuje jakékoliv vztahy, učinily totéž;

j) naplňováním doporučení obsažených ve zprávě Panelu na vysoké úrovni, co se týče přísné kontroly dodávek jaderných, radioaktivních, chemických a biologických materiálů a budování robustních systémů veřejného zdraví, s ohledem na to, že podle Evropské obranné strategie mají některé teroristické skupiny v úmyslu svými útoky způsobit masivní ztráty na životech;

k) uplatňováním Společného prohlášení EU a USA o boji proti terorismu z roku 2004;

3. Doporučuje, aby byla zvýšena stabilita vně Unie za použití všech nástrojů a zdrojů, které má Unie k dispozici pro vnější aktivity, včetně:

a) podpory strategie pomoci, kterou Komise vyvinula za účelem toho, aby třetím zemím pomohla vypořádat se s hrozbou terorismu. Tato strategie je již implementována prostřednictvím programů CARDS, TACIS, MEDA atd.;

b) aplikace této strategie ve všech oblastech vnějších aktivit Unie (jako tomu v nedávné době bylo v částech akčních plánů pro Evropskou sousedskou politiku, které se týkaly terorismu) a na všechny významné programy rozvojové podpory;

c) častějšího využití civilních a vojenských mechanismů rychlé reakce;

d) vytvoření Evropského úřadu pro pomoc obětem terorismu jako administrativní jednotky v rámci struktury Komise, který by sloužil jako referenční a kontaktní místo pro evropské občany, jejichž základní práva jsou porušována v důsledku teroristické hrozby, která visí nad Evropou a zbytkem světa;

e) vytvoření podobného úřadu v rámci nové protiteroristické strategie OSN, která bude zaměřena na poskytování pomoci všem obětem terorismu, bez ohledu na to, odkud jsou;
f) designating an International Day for the Victims of Terrorism;

4. Doporučuje, aby příležitosti, které poskytuje Evropská ústava, byly od nynějška využity pro vyvíjení iniciativ jako:

a) okamžité přijetí pohotovostních plánů pro uplatnění(s ohledem na prevenci hrozeb i na poskytnutí pomoci v případě teroristického útoku) doložky solidarity o vzájemné pomoci při odvracení teroristických hrozeb či útoků, podle článku I-43 Ústavy;

b) v případě potřeby také použití specifických vojenských operací v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky (ESDP) jako součásti odpovědi Unie na terorismus;

c) přizpůsobení stálé strukturované spolupráce a „bojových jednotek“ zmíněných

v Protokolu 23 účelu řešení nových úkolů, což s sebou přinese také překonání nedostatků týkajících se systémů C4 ISR (velení, řízení, komunikace, výpočetní technika, zpravodajství, sledování, průzkum);

d) zavedení jasných kritérií pro použití síly, v nichž budou řádně zohledněna doporučení Panelu OSN na vysoké úrovni a také klíčová role OSN v úsilí o společnou bezpečnost, její udržení a znovuobnovení;

5. Co se týče institucí a rozpočtu, doporučuje, aby Rada:

a) připravila Meziinstitucionální dohodu, která překročí dimenzi čistě kompetenčního náhledu na terorismus a vyplní mezery mezi jednotlivými národními, společenstevními a unijními iniciativami za použití praktických kroků, jako např. těch, které jsou navrženy v rámci pilotních projektů boje proti terorismu radikálních skupin, které se hlásí k obraně islámu, které byly v nedávné době schváleny Evropským parlamentem v kontextu stávající rozpočtové procedury;

b) ***stimulovat zesílenou spolupráci v oblasti sdílení zpravodajství a zpravodajskou spolupráci mezi policejními a celními orgány členských států a spolupráci s Europolem a Eurojustem***

c) zajistila, aby Evropský parlament byl intenzivně zapojen do procesu uplatňování doložky solidarity zakotvené ve článku III-329 Ústavy, včetně případů rozhodnutí, která mají nějaký dopad na Evropskou bezpečnostní a obrannou politiku;

d) zajistila, aby Evropský parlament byl pravidelně informován o postupu v této oblasti a aby byl informován a konzultován v případě závažného teroristického útoku, a to v případě potřeby prostřednictvím zvláštního výboru podle Meziinstitucionální dohody z 20.listopadu 2002;

e) zvážila financování společných nákladů na veškeré budoucí protiteroristické operace v rámci Evropské bezpečnostní a obranné politiky z rozpočtu Společenství;

6. Přikládá nejvyšší důležitost svému vlastnímu přispění k boji proti terorismu; žádá proto své Výbory pro zahraniční věci a občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci, aby nalezly odpovídající postupy k přípravě doporučení v záležitostech, které mají být řešeny jak Radou, tak Komisí; vyzývá v tomto ohledu Radu, aby podrobně informovala Výbor pro zahraniční věci a Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci o pravidelné aktualizaci Společného vyjádření Rady 2001/931/CFSP ze dne 27. prosince 2001 o použití specifických opatření v boji proti terorismu (seznam teroristických skupin a organizací), aby jej s nimi konzultovala při uvážení vývojových tendencí od roku 2001; vítá v tomto ohledu pozitivní reakci lucemburského předsednictví.

## POSTUP

| | |
|---|---|
| **Název** | Evropský akční plánu proti terorismu |
| **Referenční údaje** | 2004/2214(INI) |
| **Příslušný výbor** | LIBE |
| **Výbor požádaný o stanovisko**<br>Datum oznámení na zasedání | AFET<br>28.10.2004 |
| **Užší spolupráce** | |
| **Navrhovatel**<br>Datum jmenování | Jaime Mayor Oreja<br>10.11.2004 |
| **Projednání ve výboru** | 16.3.2005 19.4.2005 |
| **Datum přijetí** | 20.4.2005 |
| **Výsledek závěrečného hlasování** | pro: 47<br>proti: 8<br>zdrželi se: 4 |
| **Členové přítomní při závěrečném hlasování** | Angelika Beer, Monika Beňová, André Brie, Elmar Brok, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Maciej Marian Giertych, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Toomas Hendrik Ilves, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Cecilia Malmström, Emilio Menéndez del Valle, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Vural Öger, Cem Özdemir, João de Deus Pinheiro, Mirosław Mariusz Piotrowski, Bernd Posselt, Poul Nyrup Rasmussen, Michel Rocard, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Maciej Siwiec, Ursula Stenzel, István Szent-Iványi, Antonio Tajani, Charles Tannock, Paavo Väyrynen, Inese Vaidere, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec |
| **Náhradníci přítomní při závěrečném hlasování** | Laima Liucija Andrikienė, Glyn Ford, Jaromír Kohlíček, Alexander Lambsdorff, Pasqualina Napoletano, Aloyzas Sakalas, Pierre Schapira, Inger Segelström |
| **Náhradníci (čl. 178 odst. 2) přítomní při závěrečném hlasování** | Margrete Auken, María del Pilar Ayuso González, Salvador Garriga Polledo, Luis de Grandes Pascual, Cristina Gutiérrez-Cortines, Małgorzata Handzlik, Javier Moreno Sánchez |